

4. Весь Харьков, справочник, Издание Всеукрэкспедпечати, 1922.
5. Весь Харьков, справочник, Издание Всеукрэкспедпечати, 1926.
6. Весь Харьков, справочник, Издание Всеукрэкспедпечати, 1930.
7. Дьяченко Н. Т. Улицы и площади Харькова, 4-е, испр. и доп. X Очерк. Прапор, 1977.
8. Е. Черкасова «Идеи и реализация плана социалистической реконструкции Харькова 1933-1935 годов», статья.

Морозік А.С.

аспірант,

Київський національний університет будівництва та архітектури

ІЄРАРХІЧНА СТРУКТУРА ВІЙСЬКОВИХ ФОРМ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Військові форми територіальної організації – це спеціально обладнані території, містобудівні об'єкти, що забезпечують функціонування Збройних Сил. Дослідження проблеми модернізації військових містечок знаходиться на межі дисциплін: архітектури, містобудування та військової науки. Вивчення даного питання потребує виявлення військової специфіки та містобудівного підходу, що сприятиме систематизації наукових знань. Актуальність даного дослідження підтверджує стратегія сталого розвитку України 2020 року [2]. Програмою даної концепції передбачає, розвиток вітчизняних військових містечок та формування на їх основі системи автономних військових баз з необхідною інфраструктурою для розташування військових частин з фондом службового житла в поєднанні з соціально-побутовою структурою для військовослужбовців та членів їх сімей [2; 3; 9].

Мета статті – дослідження існуючих військових містобудівних об'єктів. Виявлення зв'язків, за якими визначаються спорідненість військових територіальних об'єктів та формування, на основі отриманих результатів, ієрархічної структури. Дослідженням архітектурної та містобудівної практики планування та проектування військових містечок займалися архітектори: М. Бунін, Ю. Затикін, М. Максименко, В. Мухін [1; 5; 6; 7]. Радянські науковці та дослідники зробили значний вклад в розробку нормативної документації яка регламентує проектування військових містечок. Розробкою відомчих будівельних норм «Планировка и застройка военных городков» займалися, В. Башков, Ю. Зайцев, В. Зверьков, С. Корягін А. Соков, Г. Усенко, А. Харкевич, [8].

В процесі дослідження військових містечок було виявлено військові територіальні об'єкти постійного розміщення різних рангів, що забезпечують функціонування Збройних Сил. До них відносяться військові: частини, містечка, гарнізони та база. Для формування ієрархічної структури необхідно дослідити їх особливості та взаємозв'язки та доцільно надати визначення військових територіальних об'єктів. В нормативній та довідниковій літературі

визначено, що військова частина – це основна військова одиниця постійної організації в Збройних Силах, яка представляє собою спеціальні території, що мають регулярне планування і підпорядковуються Міністерству Оборони [10; 11]. Військове містечко – майновий комплекс будівель, споруд, іншого нерухомого військового майна разом з казарменим та житловим фондом, об'єктами соціально-культурного призначення, комунальними спорудами та інженерними мережами. Назва містобудівного об'єкта є умовною, оскільки, відкрите військове містечко представляє собою житловий масив, мікрорайон з специфічною виробничою діяльністю та функціональним зонуванням, яке розділяє територію на цивільну та військову частини [8]. Визначення гарнізону в науковій літературі прийнято, як військово-адміністративна одиниця в Збройних Силах деяких держав, що займає укріплений пункт для охорони та оборони його у мирний та військових час. Гарнізон як військова організація та структура, прив'язаний до певного пункту постійної дислокації [4]. Військова база – це спеціально обладнана територія, де розміщується комплекс будівель та споруд, що забезпечують військову професійну діяльність, стратегічно важлива територія для дислокації Збройних сил будь-якої країни. Військові бази використовують для розміщення військових частин, підрозділів та гарнізонів, що відносяться до різних родів військ. Вони мають поліфункціональне призначення [13; 14]. Вище наведений перелік військових об'єктів є притаманними для розміщення Збройних Сил більшості країн світу. Всі вони мають спільні риси планування та виконують споріднені функції. Військова частина основна і найпростіша одиниця постійної організації Збройних Сил є спільним елементом для всіх військових форм територіальної організації. В процесі дослідження було виявлено поступове нарощування додаткових функцій, за яким прослідковується розвиток військових територіальних об'єктів від найменших та найпростіших до найзначніших та більш складних. На підставі аналізу вітчизняного та закордонного досвіду була сформована ієрархічна структура військових форм територіальної організації Збройних Сил, яка відображає їх поступовий розвиток архітектурно-планувальної та функціональної структури (рис. 1).

Кожен наступний військовий об'єкт, за ієрархічною структурою, включає в себе попередній, а також додаткові частини, функціональні зони та території. Представлена ієрархічна структура дозволяє застосувати певні принципи територіальної організації, планування та зонування об'єктів на різні рівні вищезгаданої структури (Рис. 1.). В статті дослідженні військові територіальні об'єкти. Запропонована ієрархічна структура, що дозволила розкрити особливості військових форм територіальної організації та систематизувати існуючу наукову інформацію. На основі дослідженого матеріалу було виявлено подібні та відмінні характеристики військових об'єктів різних рангів, яка сприятиме подальшому дослідженню закордонного та вітчизняного досвіду.

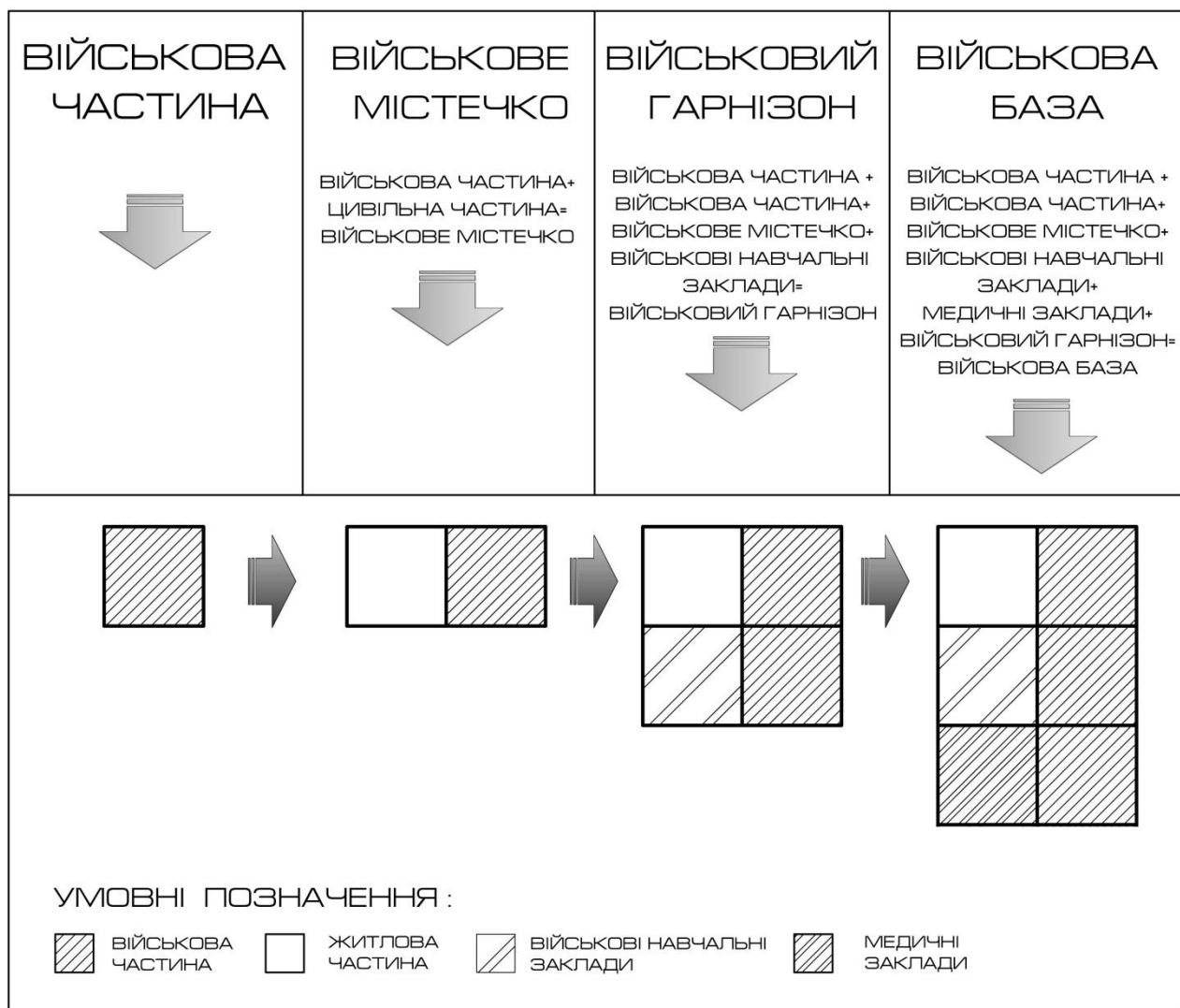

Рис. 1. Ієрархічна структура форм територіальної організації Збройних Сил

Список використаних джерел:

1. Бунин М. А. Архитектурно-планировочная организация военной инфраструктуры региона оперативно-стратегического командования на примере ЛВО / М. А. Бунин, Ю. В. Затыкин, В. И. Мухин. – СПб., 2003. – 95 с.
2. Закон України: «Про державні цільові програми» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2004, № 25. – 352 с.
3. Закон України: «Про оборону України» // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 9. – 321 с.
4. Закон України: «Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України» // Відомості Верховної Ради України. – 1999, № 22-23. – 196 с.
5. Максименко, Ольга Александровна, Архитектурно-планировочная организация центров обслуживания военных городков : автореферат дис. ... кандидата архитектуры : 05.23.21 / Максименко Ольга Александровна; [Место защиты: Центр. науч.-исслед. и проект. ин-т жилых и обществ. зданий] Москва, 2013. – 26 с.
6. Мухин В. И. Проблемы архитектуры жилых зон и городов в гарнизонной системе (методологический и градостроительный аспекты): Дис. д-ра archit. / ЛВВИСУ. Л., 1987. – 373 с.

7. Мухин В. И. Социально-демографические основы совершенствования организации жилых территорий постоянного населения военных городков / В. И. Мухин. – Л., ЛВВИСКУ, 1985. – 355 с.
8. Планировка и застройка военных городков // Нормы проектирования: ВСН 34-94. – М.: МО РФ, 1994. – 102 с.
9. Рекомендації Парламентських слухань: «Про стан та перспективи розвитку Воєнної організації та сектору безпеки України» / Схвалені Постановою Верховної Ради України 5 липня 2012 року № 5086 – VI.
10. Советская военная энциклопедия / Маршал Советского Союза Н. В. Огарков – председатель. – М. : Воениздат, 1979. – Т. 2. – С. 304.
11. <http://army.armor.kiev.ua/hist/ierarx.shtml>
12. <http://navalbases.com/>
13. <http://www.army-technology.com/features/feature-largest-military-bases-world-united-states/>

Осадча К.В.

студентка,

Кременчуцький національний університет;

викладач,

Кременчуцька дитяча художня школа імені О.Д. Литовченка

МИСТЕЦТВО ВІТРАЖУ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИВЧЕННЯ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У 5-7 КЛАСАХ

Метою державної політики у сфері освіти, Національна доктрина розвитку освіти, зокрема, визначає створення умов для індивідуального розвитку особистості, творчого саморозкриття та самореалізації кожного громадянина України. Закон України «Про освіту» визначає метою освіти всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, здібностей, виховання високих моральних якостей, формування громадян, здатних до сприймання, розуміння і творення художніх образів. Основними завданнями освітньої галузі «Мистецтво» є пробудження в учнів інтересів до мистецтва, залучення до художньо-творчої діяльності.

Метою уроків образотворчого мистецтва у сучасній школі окрім формування умінь образотворчої діяльності є також розвиток у дітей високих естетичних ідеалів на основі особистісно-ціннісного ставлення до реального світу та творів мистецтва, здатності до сприймання, розуміння і створення художніх образів, формування потреб і здібностей до творчої самореалізації у процесі художнього осмислення світу.

Для вирішення поставлених завдань використовували різноманітні методи і методичні прийоми: розповіді та художні розповіді про історію виникнення мистецтва вітражу, демонстрування унаочнення (зображення виробів-оригіналів, фотографії, ксерокопії, відео матеріали, навчальні презентації); екскурсії у майстерні з виготовлення вітражів та безпосереднє спілкування з